

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 31

DOM
201611-21
Meddelad i Stockholm

Mål nr
11663-16

SÖKANDE
SAFEGE SAS

Ombud: Advokaterna Jerker Alm och Pär Remnelid
Advokatfirman Vinge KB
Box 1064
251 10 Helsingborg

MOTPART
Sveriges Ambassad i Belgrad, 202100-3831

Ombud: Advokaterna Henrik Nilsson och Karl-Arne Olsson
Wesslau Söderqvist Advokatbyrå KB
Box 7836
103 98 Stockholm

SAKEN
Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2016 -11- 23	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 775710

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag-fredag
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		08:00-16:30
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Sveriges ambassad i Belgrad (ambassaden) genomför som öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, en upphandling av teknisk assistans för miljöinriktade infrastrukturprojekt i Serbien (EISP phase II). I tilldelningsbeslut den 24 maj 2016 genom biståndsmyndigheten SIDA meddelades att två anbudsgivare, nämligen SAFEGE SAS (SAFEGE) och Brooks Hannas & Partners (Brooks), gick vidare till utvärderingens sista steg och att man avser sluta kontrakt med Brooks som fick högst poäng.

SAFEGE yrkar att förvaltningsrätten ska förordna om rättelse av upphandlingen genom ny utvärdering med bortseende från Brooks anbud. Till stöd för sin talan anför *SAFEGE* bl.a. följande.

Brooks anbud uppfyller inte förfrågningsunderlagets krav på likviditet och soliditet. Felen i anbudet är att Brooks bekräftat en nivå på likviditet och soliditet som inte baserar sig på en fastställd årsredovisning, samt inte heller gett in någon redogörelse som visar motsvarande finansiell stabilitet.

Brooks är ett serbiskt bolag bildat den 6 februari 2016. Det registrerades i bolagsregistret den 17 februari 2016. Aktiekapitalet i Brooks uppgår till 1 000 serbiska dinarer. Brooks Hannas & Partners Consortium (konsortiet) består av företagen Brooks, Axante, Interaqua Consulting samt Senior. Avseende ekonomisk stabilitet bifogade konsortiet till anbudet ett intyg som angav att Brooks uppfyllde kravet på likviditet och stabilitet (appendix 1.2). Där hade Brooks gjort ett tillägg som förklarade att Brooks var ett nystartat bolag och inte hade någon fastställd årsredovisning och att likviditets- och soliditetsration beräknats utifrån Brooks vid tidpunkten gällande finansiella situation. Intyget i appendix 1.2 var undertecknat den 20 april 2016, dvs. drygt två månader efter bolagets bildande.

I upphandlingen gäller som krav avseende ekonomisk stabilitet att anbudsgivare, däribland medlemmar i ett konsortium, ska ha en likviditet om lägst 1 och en soliditet om minst 15 procent. Det är vidare ett obligatoriskt krav att dessa siffror/nivåer ska vara baserade på den senast fastställda årsredovisningen och utgången av senaste räkenskapsåret. Om inte dessa krav uppfylls så finns endast alternativet att ge in en särskild redovisning, som visar att anbudsgivaren kan anses ha motsvarande ekonomisk stabilitet. Ett konsortium kan delta som anbudsgivaren i upphandlingen men då måste, enligt punkten 4.1 i förfrågningsunderlag, varje medlem i konsortiet uppfylla kravet på ekonomisk stabilitet och bifoga efterfrågad dokumentation. Det är uttryckligen så enligt punkten 4.1 att varje enskilt konsortiebolag ska uppfylla kravet på finansiell stabilitet. Kravet är proportionerligt. Det hade varit oproportionerligt att kräva beräkning utifrån fastställd årsredovisning utan alternativt sätt för anbudsgivaren att styrka sin finansiella stabilitet, men i denna upphandling finns ett sådant alternativ, nämligen en skriftlig redogörelse som tydligt fastställer att bolaget i fråga har motsvarande finansiella stabilitet (punkt 4.1 första stycket). Likviditets- och soliditetsmått är inte relevanta för ett helt nystartat företag som inte bedrivit någon verksamhet.

Om Brooks ansett att det felaktiga intygandet skulle vara en alternativ förklaring skulle man ha fyllt i rutan *The company does not meet the requirements for the ratio of liquidity and solvency because* och lämnat en förklaring, men så har inte skett. Redan härigenom är Brooks anbud inte kravuppfyllande. Brooks har inte lämnat någon alternativ förklaring, och även om uppgiften om likviditets- och soliditetsnivån vid anbudstillfället skulle anses vara en alternativ förklaring så uppfyller den inte kravet på att tydligt fastställa att en motsvarande finansiell stabilitet föreligger. Det ska vara en förklaring eller en handling av viss dignitet och substans. För ett nystartat bolag hade det krävts att det till anbudet bifogats en moderbolags- eller bankgaranti eller en affärs- eller finansieringsplan som godkänts av en revisor. Brooks "alternativa förklaring" säger egentligen ingenting. Ambassaden har bestämt att likviditets-

och soliditetsmått ska bedömas på basis av den senaste fastställda årsredovisningen. Då kan rimligen inte en alternativ förklaring avse just dessa mått, beräknade utifrån ett annat underlag som inte heller är fastställt på det sätt som en årsredovisning är.

SAFEGE har efter tilldelningsbeslutet haft en kommunikation med ambassaden där SAFEGE, med hänsyn till Brooks bristfälliga ekonomiska ställning, ifrågasatt det korrekta i att tilldela konsortiet kontraktet. Ambassaden har endast hänvisat till upphandlingsrapporten och inte lämnat någon information om grunderna för sin bedömning av Brooks ekonomi. SAFEGE har gått igenom konsortiets anbud och där finns ingen information om Brooks ekonomi utöver nämnda uppgifter i bolagsregistret och uppgifterna i appendix 1.2. I kommunikationen med SAFEGE har ambassaden bekräftat att man inte erhållit eller begärt någon kompletterande information från konsortiet avseende Brooks efter anbudstidens utgång.

Det finns inga materiella uppgifter i anbuds materialet som talar för att Brooks har en likviditet om minst 1 och en soliditet om lägst 15 procent. Brooks uppfyller definitivt inte kravet att göra beräkningarna av likviditet och soliditet på basis av och med utgångspunkten i senast fastställda årsredovisningen och utgången av senaste räkenskapsåret; detta framgår direkt av vad Brooks angett i appendix 1.2. Brooks har helt i strid med villkoren baserat sina beräkningar på sin ekonomiska status vid tidpunkten för anbudsgivningen. Konsortiet har inte bifogat någon övrig information.

Det förhållandet, att Brooks inte har baserat sina beräkningar på det senaste räkenskapsåret och årsredovisningen för detta, innebär att konsortiets/ Brooks intygande av likviditets- och soliditetsnivåerna inte kan accepteras. Konsortiets anbud uppfyller inte kraven. För kravuppfyllnad hade krävts att konsortiet i anbudet bifogade en särskild redogörelse för Brooks, samt att

denna visade att Brooks har en ekonomisk stabilitet motsvarande likviditets- och soliditetskravet. Ingen särskild redogörelse har bifogats anbudet.

De övriga konsortiebolagen har ställt sina respektive resurser till konsortiets förfogande, inte till Brooks förfogande. Intyget av revisor [REDACTED] (revisorsintyget) gäller konsortiet och saknar relevans för frågan om Brooks finansiella stabilitet. Det finns i anbudet inga sådana åtaganden som föreskrivs i 11 kap. 12 § LOU. Konsortiebolagen har inte åberopat varandras finansiella resurser i förhållande till varandra.

Inte heller säger villkoret om solidariskt ansvar för skyldigheters fullgörande något om nivån på likviditet eller soliditet, eller om motsvarande stabilitet finns, hos ett bolag i konsortiet. Frågan om solidariskt ansvar har inget att göra med frågan om Brooks uppfyller kraven på finansiell stabilitet. Vad däremot villkoret om solidariskt ansvar visar är betydelsen av att respektive bolag i konsortiet uppfyller kraven på finansiell stabilitet. Annars kan det solidariska ansvaret urholkas eller förlora i värde.

SAFEGE har också en soliditetsnivå under 15 procent, närmare bestämt 13,95 procent enligt senaste fastställda årsredovisningen. Därför lämnade SAFEGE en förklaring som tydligt fastställer att man har motsvarande finansiell stabilitet. SAFEGE har således helt följt villkoren i förfrågningsunderlaget och ambassaden har inte visat att det finns några skäl ifrågasätta den lämnade förklaringen.

På ovan anförda skäl föreligger brott mot LOU. Om konsortiets anbud på ett korrekt sätt uteslutits skulle SAFEGE valts till leverantör. SAFEGE har därmed lidit skada.

Ambassaden bestrider ansökan om överprövning och yrkande om rättelse. Till stöd för sin inställning anför ambassaden bl.a. följande.

Ska-kravet i förfrågningsunderlagets punkt 4.1 är att anbudsgivaren, i en bilaga, skriftligen ska intyga att kravet på nyckeltal avseende soliditet och likviditet uppfylls. Likviditeten ska vara minst 1 och soliditeten minst 15 procent. Kravet gäller alla medlemmar i ett konsortium. Kontraktet som ingår i förfrågningsunderlaget föreskriver i punkten 5 och appendix G att leverantören ska ställa bankgaranti för eventuella förskott. Uppdraget avser intellektuella tjänster, inte leverans av något som kräver stora investeringar, vilket minskar betydelsen av ekonomisk kapacitet.

Kravet riktar sig mot den part som ska fullgöra kontraktet, dvs. i detta fall konsortiet, som består av fyra företag, vilka enligt förfrågningsunderlaget och konsortieavtalet är solidariskt ansvariga. Ett solidariskt åtagande är att de parter, som gjort ett sådant åtagande, inbördes åtagit sig att infria också sina medparters åtaganden gentemot motparten. Det solidariska åtagandet ger samma effekt som ett sådant åtagande som anges i 11 kap. 12 § LOU. I det till anbudet fogade och undertecknade konsortieavtalet framgår att Brooks är *lead institution* och att Senor särskilt ansvarar för finansiell och administrativ tillsyn samt backar upp finansiell stabilitet och trovärdighet. I punkten 5 föreskrivs att konsortiets medlemmar kommer att vara *jointly and severably liable* för kontraktets fullgörande i enlighet med punkten 3.8 i förfrågningsunderlaget. Att Brooks är nystartat och har ett litet registrerat aktiekapital är av mindre betydelse. Det är omöjligt att utifrån aktiekapitalet dra några slutsatser om likviditet eller soliditet. Detta ger ingen anledning att ifrågasätta konsortiets ekonomiska kapacitet.

Brooks har uppfyllt kravet i punkten 4.1 genom att i appendix 1.2 kryssa i att kravet på nyckeltal uppfylls samt tillägga att uppgiften inte baserar sig på förhållandena vid det senaste räkenskapsåret eftersom bolaget inte har avslutat sitt första räkenskapsår. Uppgiften anges istället avse aktuella förhållanden, dvs. det innevarande räkenskapsåret. Något krav på att ge in en

fastställd årsredovisning har inte uppställts; det vore oproportionerligt och diskriminerande mot ett nystartat företag om det tillämpades utan modifiering. Istället krävs en bekräftelse från anbudsgivaren på företagets likviditet och soliditet. Att kräva att bekräftelsen ska basera sig på en fastställd årsredovisning vore på samma sätt oproportionerligt och diskriminerande, eftersom syftet med kravet är att garantera att vissa specifika ekonomiska förhållanden föreligger, för att säkerställa anbudsgivarens möjlighet att fullgöra kontrakt.

Ambassaden har ansett att Brooks genom den lämnade bekräftelsen och förklaringen uppfyllt det uppställda kravet. Ambassaden har utfört en individuell bedömning av Brooks finansiella ställning och därvid beaktat Brooks redogörelse för att bolaget är nystartat och inte avgivit någon årsredovisning, samt uppgiften om nyckeltal vid anbudstillfället. Ambassaden har inte ansett det proportionerligt att intolka en referens till en fastställd årsredovisning i kravet på nyckeltal när det gäller Brooks. Ambassaden uppfattar Brooks uppgift, att nyckeltalen uppfylls vid anbudstidpunkten, som klar och otvetydig samt anser att man har rätt att lita på den uppgiften från anbudsgivaren utan att behöva göra ytterligare efterforskningar. Något skäl att ifrågasätta uppgiften har inte förekommit och det har inte heller anförts av SAFEGE i målet. Det må vara så att det kan ifrågasättas om efterfrågade nyckeltal är optimala indikatorer på ett helt nystartat företags finansiella stabilitet, men det är dessa nyckeltal som används i upphandlingen. Det kan inte vara aktuellt att ställa upp några andra krav på finansiell stabilitet på nystatade företag, för ett sådant agerande skulle strida mot likabehandlingsprincipen.

Även om det förhållandet att nyckeltalen inte baserar sig på en fastställd årsredovisning skulle föranleda att några nyckeltal inte kan anses föreligga, så anger femte stycket under punkten 4.1 att anbudsgivaren likväl kan anses ha styrkt sin finansiella stabilitet på annat sätt, t.ex. genom moderbolagsgaranti. Detta innebär att en anbudsgivare uttryckligen får åberopa åtaganden

från andra företag för att visa egen finansiell styrka,(jfr EU-domstolens avgörande C-218/11 *Hochtief Ungern*).

Konsortiet har i anbudet utöver medlemmarnas intyg avseende likviditet och solvens gett in revisorsintyget för att bevisa sin finansiella styrka. Revisorsintyget slår fast att konsortiet som helhet, baserat på hennes bedömning, har en stabil finansiell ställning. Eftersom konsortiemedlemmarna enligt förfrågningsunderlaget och konsortieavtalet ska vara solidariskt ansvariga för kontraktsåtagandena, utgör revisorsintyget samtidigt utredning om att Brooks finansiella ställning är tillräckligt stabil som ledare av konsortiet. Brooks får anses ha åberopat det till styrkande av finansiell ställning.

Det bestrids att brott mot LOU föreligger. Ambassaden har vidare, efter tilldelningsbeslutet, noterat att SAFEGE i appendix 1.2 till sitt anbud angett att SAFEGE inte uppfyller soliditetskravet på 15 procent enligt den senaste årsredovisningen. Det kan därför ifrågasättas om SAFEGE har drabbats, eller riskerar att drabbas, av någon skada till följd av tilldelningsbeslutet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 1 kap. 9 § LOU följer bl.a. att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principen om proportionalitet. Att utvärdera och anta ett anbud som inte uppfyller kraven strider mot lika-behandlingsprincipen, se EU-domstolens avgörande C-243/89 *Stora Bält*. Om upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Den upphandlande myndigheten har ingen skyldig att kontrollera om uppgifterna om kravuppfyllelse som lämnats i ett anbud är riktiga, ifall inte omständigheterna i det enskilda fallet ger anledning att ifrågasätta detta, (se dom av Kammarrätten i Göteborg den 15 juli 2011, mål nr 6417--6422-10, och dom av Kammarrätten i Jönköping den 21 december 2015, mål nr 2106-15). Om det vid överprövningsprocessen framkommer att en leverantör inte uppfyller kraven, får detta dock inte bortses från av rätten, (se dom av Kammarrätten i Göteborg den 18 december 2009, mål nr 4904-09, och dom av Kammarrätten i Jönköping den 15 juni 2015, mål nr 3150-14).

Det är i första hand den som begär ingripande mot en upphandling, i detta mål SAFEGE, som ska visa att det finns förutsättningar för detta, (jfr dom av Kammarrätten i Göteborg den 17 december 2014, mål nr 3608-14). SAFEGE ska i vart fall göra detta sannolikt, men om det kan presumeras att en snedvridning av konkurrensen skett kan det ske en viss lättnad i denna bevisbörda och det kan vara den upphandlande myndigheten som ska visa t.ex. att EU-rätten inte åsidosatts, (jfr dom av Kammarrätten i Jönköping den 4 augusti 2011, mål nr 1903--1913-11).

Enligt 11 kap. 7 § LOU kan bevis på en leverantörs ekonomiska kapacitet utgöras av 1) uppgift om företagets samlade omsättning och, i förekommande fall, omsättningen för det verksamhetsområde som upphandlingen gäller för de tre senaste verksamhetsåren eller den kortare tid under vilken verksamheten bedrivits, 2) balansräkningar eller utdrag ur dem, eller 3) intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis på relevant ansvarsförsäkring för verksamheten. Denna uppräkningslista är inte uttömmande utan även andra bevis kan begäras om de är relevanta samt förenliga med LOU och med EU-rätten, (se dom av Kammarrätten i Stockholm den 29 januari 2010, mål nr 4855-09). Den upphandlande myndigheten får inte enbart gå efter uppgifter som den inhämtat från ett kreditupplysningsföretag, utan måste bereda möjlighet för anbudsgivarna att ge in egen utredning som blir

föremål för individuell bedömning, se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2005 ref. 47. Det måste finnas en praktisk möjlighet även för nystartade företag att visa sin finansiella och ekonomiska styrka, annars strider upphandlingen mot likabehandlingsprincipen och proportionalitetsprincipen i 1 kap. 9 § LOU, (se dom av Kammarrätten i Jönköping den 14 januari 2011, mål nr 2808-10).

I förevarande mål är ostridigt att det aktuella obligatoriska kravet innehåller en alternativ möjlighet att styrka ekonomisk kapacitet för nystartat företag som saknat fastställd årsredovisning. Det har inte hävdats av SAFEGE att kravet strider mot LOU eller EU-rätten. Kravet lyder, i det engelskspråkiga förfrågningsunderlaget, enligt följande:

4.1 Financial position

Tenderers must have a stable financial basis.

The tenderer's most recently completed and adopted annual accounts must show key ratios in which liquidity is at least 1 and equity to solvency ratio is at least 15 %. The basis for calculation is the key ratios reported at the end of the last financial year completed.

Tenderers must submit the information described below:

In Appendix 1.2, confirm that the above-mentioned key ratio requirement is satisfied, and if this is not the case, submit the requested explanation, as well as showing that there were no objections to the last adopted annual accounts.

In cases where a tenderer fails to show a stable financial basis (e.g. low key ratios, or no key ratios at all), the tenderer must nevertheless be deemed to have satisfied these requirements if the tenderer in its tender includes an explanation that clearly establishes that the tenderer possesses an equivalent level of financial stability (e.g. a guaranty issued by the parent company).

Tenderers must, upon request, submit their most recently adopted (not older than two years) annual accounts.

If a tender is being submitted by a consortium, each party must submit the information or documentation requested.

Fråga i målet är om SAFEGE uppfyller ovanstående krav. Det är tolkningen av det femte och sjunde stycket i kravet som vid denna bedömning är av störst betydelse.

Enligt femte stycket finns en viss flexibilitet avseende vad som ska ges in av den anbudsgivare, som på grund av t.ex. låga eller inga nyckeltal inte kan uppfylla kravet på det sätt som anges i stycke 2–4. Jämfört med vad som ska visas enligt sistnämnda tre stycken måste förklaringen som lämnas tydligt påvisa en likvärdig nivå av finansiell stabilitet. En moderbolagsgaranti anges som ett exempel, men inte som det enda sättet. I sjunde stycket anges att om anbudet ges in av ett konsortium, måste varje medlem i detta ge in efterfrågad information eller dokumentation. Det anges dock inte att innehållet i denna information måste vara att varje medlem självständigt uppfyller de finansiella kraven utan att behöva ta hjälp av någon annan av konsortiets medlemmar.

I appendix 1.2 har Brooks bekräftat att man uppfyller den i förfrågningsunderlaget begärda likviditeten och soliditeten. SAFEGE framhåller att Brooks inte har kryssat i den så kallade alternativa rutan, vilket i sig är korrekt, men Brooks har under denna ruta gett en förklaring. Där förklarar Brooks att man som nytt företag ännu inte har någon färdig årsredovisning varför nyckeltalen istället har räknats ut av revisorerna, baserat på aktuell finansiell situation. I revisorsintyget har revisor [REDACTED] från Alibris intygat att konsortiet bedöms vara i en stabil finansiell position. Förvaltningsrätten finner att inga skäl framkommit att ifrågasätta dessa uppgifter i och för sig. Inte heller anser förvaltningsrätten att Brooks brutit i kravuppfyllande för att man inte valt endera valet av ett binärt val. Brooks anser att företaget självständigt uppfyller kravet och har därför kryssat i rutan för detta.

Det är ostridigt att de fyra konsortiemedlemmarna är solidariskt ansvariga för kontraktsåtagandena enligt förfrågningsunderlaget och konsortieavtalet;

parterna är oense om innebörden av det samt om dess relevans för finansiell status. SAFEGE menar att solidariskt ansvarstagande i juridisk mening inte säger något i och för sig om likviditet, soliditet eller motsvarande finansiell stabilitet, samt att det inte är fråga om ett åtagande enligt 11 kap. 12 § LOU eftersom bolagen bara ställer sina resurser till konsortiets förfogande och inte till varandras.

Förvaltningsrätten anser att EU- och kammarrätts praxis samt doktrin ger stöd för att 11 kap. 12 § LOU ska ges en mer extensiv och flexibel tolkning än vad SAFEGE gör gällande. Om en leverantör kan visa att den faktiskt förfogar över de efterfrågade resurserna genom en annan enhet saknar den rättsliga beskaffenheten av de band leverantörten har till enheten i fråga betydelse, (se C-176/98 *Holst Italia*). En leverantör kan inte uteslutas ur en upphandling av tjänster endast för att han avser att ta medel som inte är hans egna, utan som tillhör en eller flera andra enheter i anspråk för att genomföra kontraktet, (se C-314/01 *ARGE Telekom*). Som åtagande kan godtas ett kommissionsavtal där upphandlande myndighet kan vända sig till kommittenten, (se dom av Kammarrätten i Jönköping den 18 augusti 2014, mål nr 897-14).

På liknande sätt har i detta fall konsortiemedlemmen Senor ostridigt åtagit sig att särskilt ansvara för finansiell och administrativ tillsyn och att backa upp finansiell stabilitet och trovärdighet. Om företag kompletterar varandra utan att samtidigt konkurrera med varandra är utgångspunkten att samarbete är tillåtet, (se Rosén Andersson, Lage om offentlig upphandling: en kommentar s. 523). SAFEGE har inte anfört att några bolag inom konsortiet konkurrerar med varandra, och har inte ifrågasatt den finansiella statusen för vare sig Senor, Axante eller Interaqua Consulting. Endast Brooks finansiella status har ifrågasatts av SAFEGE.

Förvaltningsrätten anser i ljuset av ovan redovisade rättsläge att det sista stycket i förfrågningsunderlags punkt 4.1 inte ska tolkas på så sätt att varje medlem i konsortiet måste åtaga sig att ställa sina resurser till varandras förfogande. Det för den upphandlande myndigheten relevanta är att alla konsortiemedlemmarna ställer sina resurser till anbudsgivarens, dvs. i detta fall till konsortiets, förfogande.

Detta ligger också i linje med hur begreppet ”solidariskt ansvar” kan vara relevant i detta sammanhang. I Håstad m.fl., *Civilrättens grunder* (2016), beskrivs begreppet solidariskt ansvar med hänvisning till 6 kap. 4 § skadeståndslagen som att ”skadelidanden kan vända sig till vem som helst” av parterna varpå det blir ”en sak mellan de solidariskt ansvariga att fördela det slutliga ansvaret” (s. 269), och med hänvisning till 2 kap. 20 § lagen om handelsbolag och enkla bolag att ”en fordringsägare kan välja att kräva en bolagsman istället för bolaget” (s. 360). Vad som avses med solidariskt ansvar i detta fall är att om ambassaden har ekonomiska krav på konsortiet kan ambassaden vända sig till vilken konsortiemedlem den vill, t.ex. till Senor om detta bolag har mest pengar, och därefter inte behöver befatta sig med konsortiemedlemmarnas inbördes mellanhavanden.

Förvaltningsrätten anser att Brooks har visat att även om man inte som enskilt företag uppfyller kraven på finansiell stabilitet, vilket Brooks i och för sig menar att man gör, så uppfyller man kravet genom konsortiet, vilket visas genom revisorsintyget. Ambassaden har inte överträtt LOU eller någon upphandlingsrättslig princip genom att godta dess anbud. Inte heller har det genom SAFEGE:s talan framkommit någon annan sådan överträdelse, eller något skäl att presumera att konkurrensen snedvridits på sätt som ålägger ambassaden en ökad bevisbörda.

Det saknas skäl för ingripande enligt LOU, och SAFEGE:s ansökan ska således avslås. Förvaltningsrätten saknar vid denna utgång skäl att utreda huruvida det finns några brister i kravuppfyllnaden hos SAFEGE:s anbud.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Charlotte Hedberg

Rådman

David Munck har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.